

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 16/2000 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 april 2000 en proposition med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 15/2000 rd) till förvaltningsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet skall lämna utlåtande om ärendet till förvaltningsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Annikki Vanamo-Alho och överinspektör Jorma Kantola, inrikesministeriet
- forskaren Elina Isoksela och utrikessekreterare Pekka Shemeikka, utrikesministeriet

- sakkunniga Eija Siitari-Vanne, justitieministeriet
- enhetsdirektören Anita Honkanen, Utlänningsverket
- presidenten i högsta förvaltningsdomstolen Pekka Hallberg
- professor Mikael Hidén
- professor Olli Mäenpää
- professor Ilkka Saraviita
- professor Martin Scheinin
- professor Kaarlo Tuori
- professor Veli-Pekka Viljanen.

Utskottet har fått ett skriftligt utlåtande från professor (emeritus) Antero Jyränki. Utlåtandet har lagts till utskottshandlingarna.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att bestämmelserna om asylförfarande i utlänningslagen ändras i syfte att påskynda förfarandet. Ansökningar av asylsökande från trygga ursprungsländer och trygga asylländer skall behandlas snabbare, vilket betyder att utlänningsverket skall fatta beslut om ansökningarna inom sju dagar efter förhöret. Beslutet skall underställas Helsingfors förvaltningsdomstol. Domstolen skall avgöra ärendet inom sju dagar efter att beslutet lämnats in där.

Beslut om utvisning av asylsökande från stater som tillträtt Dublinkonventionen skall kunna

verkställas omedelbart efter utlänningsverkets beslut. Besvär uppskjuter inte verkställigheten. En ny ansökan som lämnas in efter ett negativt asylbeslut eller beslut om uppehållstillstånd skall kunna behandlas snabbt, om den inte innehåller några väsentligt nya grunder för att sökanden skall få stanna i landet. I sådana fall skall ett beslut om avlägsnande ur landet verkställas omedelbart trots besvär.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst.

I den mycket detaljerade motiveringen till lagstiftningsordningen bedömer regeringen lagförslaget utifrån 9 § 4 mom. och 21 § grundlagen. Enligt propositionen kan lagförslaget be-

handlas i vanlig lagstiftningsordning. Men regeringen föreslår att utlåtande om lagstiftningsordningen inhämtas av grundlagsutskottet.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna

I samband med reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna avstod Finland i överensstämmelse med linjen i internationella konventioner om de mänskliga rättigheterna från att koppla ihop de grundläggande fri- och rättigheterna med finskt medborgarskap på några få undantag när. Undantagen gäller valrättigheterna och rätten att vistas i landet. De övriga grundläggande fri- och rättigheterna kommer inte längre att begränsas på grundval av medborgarskap. Med avseende på propositionen är 9 § 4 mom. och 21 § grundlagen av betydelse.

9 § *grundlagen*. Bestämmelser om utlänningars rätt att vistas i Finland finns i 9 § 4 mom. grundlagen. Lagrummet lyder som följer: "Rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet regleras genom lag. En utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet".

Enligt förarbetena till reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 rd, s. 56, första spalten) bygger bestämmelserna på den gällande huvudregeln i internationell rätt att en utlänning allmänt taget inte har rätt att slå sig ned i ett annat land. Då utlänningars rätt att komma till Finland eller att fortsätta att vistas här avgörs skall förfarandet skyddas i överensstämmelse med konventionerna om mänskliga rättigheter. Ur kravet på bestämmelser i lag kan man härleda dels ett förbud mot diskriminering och godtycklighet i behandlingen av utlänningar, dels ett krav på att kriterierna för och beslutsför-

farande vid ankomsten till Finland och vistelse här måste regleras med hänsyn till att utlänningarnas rättssäkerhet garanteras.

Bland procedurkraven i konventionerna om mänskliga rättigheter märks en utlännings rätt att företrädas inför en myndighet, rätten att lägga fram skäl som talar emot en utvisning och rätten att få sin sak omprövad av en oberoende myndighet i relation till den första beslutsinstansen (artikel 1 i protokoll nr 7 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, artikel 13 i internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter). Dessa bestämmelser gäller enligt konventionstexterna utlänningar som lagligen vistas på en stats territorium. FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna, som övervakar konventionen om de medborgerliga och politiska rättigheterna, har i sin allmänna ståndpunkt 15 (27) om utlänningars villkor slagit fast att ett beslut om en utlänning lagligen vistas på en stats territorium eller inte måste fattas med hänsyn till rättssäkerhetsgarantierna i artikel 13 i konventionen om de medborgerliga och politiska rättigheterna. Förbudet mot kollektiv utvisning av utlänningar (artikel 4 i tilläggsprotokoll nr 4 till Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter) betyder att varje fall måste utredas individuellt.

21 § *grundlagen*. Paragrafen gäller rättsskyddet. I 1 mom. garanteras för det första vars och ens rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en behörig domstol eller någon annan myndighet. För det andra garanterar momentet den enskildes rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Enligt 2 mom. skall rätten att bli hörd, rätten att

få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning tryggs genom lag.

Reformförslag med konstitutionell räckvidd

Sedan reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna har grundlagsutskottet haft tillfälle att göra en bedömning av bestämmelserna om asyl och uppehållstillstånd i utlänningslagen utifrån en utlännings behov av skydd (GrUU 23/1998 rd). Den föreliggande propositionen föreslår inga ändringar i bestämmelserna om beviljande av asyl (30 §), uppehållstillstånd på grund av behov av skydd (31 §), grunderna för avvísning (37 §) eller utvisningsgrunderna (40 §). De föreslagna ändringarna gäller asylförfarandet som regeringen allmänt taget vill snabba upp.

I propositionen delas snabbförfarandet enligt den gällande lagen, alltså reglerna för uppenbart ogrundad asylansökan i 34 och 34 a §, i tre olika behandlingskategorier:

— beslut om asylansökan med tillämpning av Dublinkonventionen eller nordiska passkontrollöverenskommelsen (34 b §) och avgörande av ny asylansökan eller ny ansökan om uppehållstillstånd (34 c §),

— tryggt asylland (33 a §) och tryggt ursprungsland (33 b §) och

— uppenbart ogrundad asylansökan (34 och 34 a §).

Dublinkonventionen — nordiska passkontrollöverenskommelsen — ny asylansökan. I 57 § 2 mom. begränsas inte rätten att överklaga avvísingsbeslut från utlänningsverket hos Helsingfors förvaltningsdomstol, när Dublinkonventionen eller nordiska passkontrollöverenskommelsen kan tillämpas på asylansökan eller när det gäller nya asylansökningar. På grundval av 62 § 2 mom. är ett överklagande inget hinder för verkställighet av beslutet, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Tryggt asylland — tryggt ursprungsland. Om en utlännings har rest in till Finland från ett säkert asyl- eller ursprungsland kan utlänningsver-

ket med stöd av 33 c § på vissa villkor avslå en asylansökan och besluta avvisa utlänningsverket besluta om en asylansökan inom sju dagar efter att förhörprotokollet har blivit klart. Utlänningsverkets beslut får inte överklagas genom besvär.

Med stöd av 33 d § 1 mom. underställs ett avslag från utlänningsverket i sin helhet Helsingfors förvaltningsdomstol. Sökanden får ett skriftligt meddelande om detta till den adress som han eller hon har uppgett. Däremot delges sökanden inte beslutet på det sätt som 66 § föreskriver. Förvaltningsdomstolen skall avgöra ärendet inom sju dagar efter att det har anlänt och utifrån det material och den utredning som inkommit vid asylutredningen och behandlingen av ärendet vid utlänningsverket. Frågan skall återförvisas till utlänningsverket, om det inte är uppenbart att det land dit sökanden skall sändas är säkert eller om det underställda beslutet i övrigt strider mot lag. I annat fall måste förvaltningsdomstolen fastställa utlänningsverkets beslut. Beslutet av förvaltningsdomstolen kan inte överklagas genom besvär. Ett avvísingsbeslut av utlänningsverket som har underställts förvaltningsdomstolen kan enligt 62 § 2 mom. verkställas sedan det har fastställts av förvaltningsdomstolen.

Uppenbart ogrundad asylansökan. I 34 § definieras uppenbart ogrundad asylansökan. Om utlänningsverket avslår en asylansökan på denna grund måste beslutet med stöd av 34 a § 1 mom. underställas Helsingfors förvaltningsdomstol. Skillnaden jämfört med förfarandet i fråga om asylsökande från säkra asyl- och ursprungsländer är att det inte finns någon tidsfrist för beslutet från förvaltningsdomstolen. Dessutom skall förvaltningsdomstolen höra asylsökanden, om det efter asylförhöret har tillkommit ny information som kan påverka beslutet och som asylsökanden inte har haft tillfälle att lägga fram. Detta förfarande är inte heller förknippat med någon särbestämmelse som åsidosätter den generella delgivningsbestämmelsen (66 §).

Konstitutionell bedömning

Tryggt ursprungsland. Propositionen inför ett nytt begrepp, tryggt ursprungsland (33 b §). En del länder har infört begreppet i sin lagstiftning. På så sätt har länderna försökt bemästra problemet med att det från vissa länder kommer många asylsökande, som vanligen inte uppfyller kravet på behov av internationellt skydd. Det har höjts en del kritiska röster mot begreppet tryggt ursprungsland med hänvisning till att det strider åtminstone mot andan i Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning. Begreppet tryggt ursprungsland kan ge sken av att Finland inom sin statsinterna rätt försöker få till stånd en så kallad geografisk reservation, som strider mot flyktingkonventionen.

Begreppet kan enligt utskottets uppfattning ingå i lagen, om varje ansökan utreds tillräckligt individuellt (se GrUU 23/1998 rd, s. 4, andra spalten). Mot bakgrunden av lagtexten i 33 c § 2 mom. och motiven i propositionen anser utskottet att begreppet kan införlivas i lagen. Med avseende på en individuell tolkning är det av betydelse att intentionen enligt motiven till propositionen (s. 22, första spalten) inte är att upprätta en förteckning över trygga länder som kan ligga till grund för att sökandena automatiskt sänds tillbaka till dessa stater. Å andra sidan talar regeringen i propositionen om att "utgångspunkten är att ... skall kunna betraktas som trygga ursprungsländer" (s. 21, andra spalten). Av de stater som räknas upp har två fortfarande dödsstraff. Dessutom har asylsökande kommit från flera av de länder som nu är kandidatländer för EU och Finland har i vissa fall gett dem asyl.

Beslut som gäller den enskildes rättigheter och skyldigheter. Grundlagsutskottet har i tidigare sammanhang (GrUU 12/1997 rd) ansett att uttrycket "ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter" i 21 § 1 mom. grundlagen hänger samman med omständigheter som enligt finsk rätt betraktas som rättigheter och skyldigheter. Vilken som helst för den enskilde positiv myndighetsåtgärd är inte ett beslut som gäller den enskildes rätt i den mening som grundlagen avser. Grundlagen utgår från att lagstiftningen in-

nefattar ett tillräckligt exakt kriterium för att det uppkommer en relation mellan den enskilde och det allmänna som kan betraktas som en rättighet. Det tydligaste av dessa kriterier är den så kallade subjektiva rätten, som innebär att en myndighet är skyldig att medge eller tillgodose en rättighet när villkoren i lagstiftningen uppfylls. Också vissa i detta avseende mer behovsprövade rättigheter och förmåner kan anses uppfylla kriteriet i grundlagen att grunden för att bevilja rättigheten eller förmånen är tillräckligt exakt. Om en förmån eller en tjänst däremot är helt och hållet beroende av myndighetens prövning, till buds stående anslag eller till exempel planer kan det normalt inte vara fråga om en rättighet av så permanent karaktär eller med ett så starkt behov av rättssäkerhet att den skulle omfattas av 21 § 1 mom. grundlagen.

Enligt 30 § 1 mom. grundlagen beviljas en utlänning asyl och uppehållstillstånd, om han eller hon uppfyller de i och för sig tvetydiga kriterierna i lagrummet. Denna bestämmelse i kombination med den senare meningen i 9 § 4 mom. grundlagen bildar en tillräckligt exakt grund i den mening som 21 § 1 mom. grundlagen avser för uppkomsten av en relation som kan betraktas som en rättighet mellan utlänningen och det allmänna. Därför leder 21 § 1 mom. grundlagen till kravet att ett asylbeslut skall kunna behandlas vid domstol eller vid något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Rätt till domstolsbehandling. Besvärsförbudet i 33 c § 3 mom. och 34 a § gäller de beslut av utlänningsverket som verket på tjänstens vägnar måste underställa Helsingfors förvaltningsdomstol. Att besluten på detta sätt genom underställande hänskjuts till en domstol är enligt utskottet i och för sig inte något problem i relation till rätten i 21 § 1 mom. grundlagen för var och en att få sin sak behandlad vid domstol. I ett system av det här slaget blir det i konstitutionellt hänseende viktigt att förfarandet vid utlänningsverket och förvaltningsdomstolen uppfyller de krav på god förvaltning och rättvis rättegång som följer av 21 § 2 mom. grundlagen.

Begränsningar i domstolsbehandlingen. Helsingfors förvaltningsdomstol skall avgöra ett ärende utifrån det material och den utredning som inkommit vid asylutredningen och behandlingen av ärendet vid utlänningsverket (33 d § 1 mom. och 34 a § 2 mom.). Förvaltningsdomstolen skall således bara göra en juridisk bedömning av det faktamaterial som lades fram redan i behandlingen vid utlänningsverket. Enligt grundlagsutskottets uppfattning hindrar förslaget förvaltningsdomstolen att bygga sitt beslut på nytt material som uppkommit vid behandlingen av det underställda ärendet. Om det underställda beslutet gäller en ansökan av en utlänningsfrån ett tryggt asyl- eller ursprungsland måste förvaltningsdomstolen avgöra frågan inom sju dagar (33 d § 3 mom.). Bestämmelsen om tidsfristen är i motsats till motiven i propositionen (s. 23, första spalten) formulerad som ett ovillkorligt krav och kunde till exempel motivera ett tjänsteåtal mot en föredragande eller en domare vid förvaltningsdomstolen.

Att på detta sätt i sak koppla ihop domstolens beslutsprocess med ett bestämt material som redan lagts fram för förvaltningsmyndigheten rimmar illa med kravet på en rättvis rättegång, menar grundlagsutskottet. Därför kan lagförslaget inte behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Enligt utskottet medför förslaget problem med avseende på garantierna i 3 § 3 mom. grundlagen att den dömande makten utövas av oberoende domstolar. Med avseende på den dömande makten i enlighet med grundlagen vore det exceptionellt att en förvaltningsdomstol i ett mål som omfattas av 21 § 1 mom. grundlagen bara anvisas ett administrativt underställningsuppdrag och att domstolen dessutom vore förhindrad att efterleva vissa viktiga grundläggande förvaltningsprocessuella bestämmelser.

Delgivning av beslut. Utlänningsverkets beslut angående en ansökan av en utlänningsfrån ett tryggt asyl- eller ursprungsland delgivs inte sökanden på det sätt som 66 § utlänningslagen föreskriver (33 d § 1 mom.), utan han eller hon meddelas bara att ärendet har underställts Helsingfors förvaltningsdomstol (33 c § 3 mom.).

Rätten att få information om ett beslut som gäller den enskilde själv är ett minimikrav vad gäller rättssäkerheten. Underställningsförfarandet i kombination med besvärsubudet är visserligen ett rimligt försök att få ett mycket snabbt förfarande. Att utlänningsverket i detta fall inte behöver hålla sig till en formell delgivning kan i denna situation i och för sig inte betraktas som ett brott mot 21 § 2 mom. grundlagen, förutsatt att sökanden får kännedom om beslutet och bereds tillfälle att på behörigt sätt lägga fram sin egen uppfattning när underställningsärendet behandlas. Sett i ett konstitutionellt perspektiv är det således en viktig fråga på vilket sätt rätten att bli hörd fullföljs när underställningsärendet behandlas av förvaltningsdomstolen.

Rätten att bli hörd. Det faktum att beslutet inte delges sökanden i kombination med den korta tiden för behandling i förvaltningsdomstolen leder till att asylsökanden inte på behörigt sätt får tillfälle att på eget initiativ lägga fram sin syn på utlänningsverkets beslut för domstolen. Att förvaltningsdomstolen binds av en så här kort tidsfrist hindrar också domstolen att på eget initiativ höra asylsökanden. Detta framhåller även regeringen i motiven till propositionen (s. 22, andra spalten). Att förvaltningsdomstolen i vilket fall som helst är beroende av samma material som beslutet i första instansen byggt på förefaller ytterligare att urholka utfrågningen av asylsökande.

Den sökandes rätt att bli hörd är en mycket viktig garanti för en rättvis rättegång. Detta framgår enligt utskottet på ett väl avvägt sätt i och med att garantier för en rättvis rättegång nämns i 21 § 2 mom. grundlagen. Det spelar ingen roll för en rättvis rättegång att asylsökanden har hörts grundligt vid asyلفörhöret. För en rättvis rättegång krävs det att den berörde har rätt att bli hörd i den fråga som domstolen handlägger, i detta fall det beslut av utlänningsverket som har underställts förvaltningsdomstolen. Tidsfristen på sju dagar strider mot 21 § 2 mom. i grundlagen, eftersom en så kort frist i praktiken hindrar att sökanden blir hörd.

Vid uppenbart ogrundade asylansökningar behöver förvaltningsdomstolen vid underställningsförfarandet höra asylsökanden bara om det efter asylförhöret har framkommit ny information som är väsentlig för beslutet och som asylsökanden inte har haft tillfälle att yttra sig om (34 a § 2 mom.). Rätten att bli hörd måste i ljuset av 21 § 2 mom. grundlagen granskas som en självständig rättighet kopplad till en rättvis rättegång. I och med att en utlänning i det föreslagna förfarandet på grund av frånvaron av besvärsmått inte har någon riktig möjlighet att yttra sig inför domstolen med anledning av beslutet från utlänningsverket, harmonierar inte begränsningen av ändamålet i bestämmelsen om hörande av asylsökande med de krav på rättssäkerhet som grundlagen ställer, anser utskottet. Därför kan lagförslaget inte behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Omedelbar verkställighet av beslut. Beslut om ansökningar vid tillämpning av Dublinkonventionen eller nordiska passkontrollöverenskommelsen och vid ny ansökan kan verkställas omedelbart, om inte besvärsmyndigheten beslutar någonting annat (62 § 2 mom.). Rätten att överklaga denna typ av beslut grundar sig på 57 § 2 mom.

När ett avvisningsbeslut verkställs utan dröjsmål kan en utlänning eventuellt överklaga beslutet utomlands. Detta kan dock vara en betydligt svårare procedur än att överklaga beslutet på ort och ställe. Utskottet menar att ordningen dock inte strider mot 21 § grundlagen. En viktig punkt i sammanhanget är att asylsökandenas rättssäkerhet ordnas på behörigt sätt på det praktiska planet, att de har tillgång till adekvat rättshjälp och tolkning.

Här hänvisar utskottet till 2 § utlänningslagen som föreskriver att en utlänning skall ha rätt att anlita biträde och tolk. Av motiven till propositionen (s. 16, andra spalten) framgår det att det finns planer på att förbättra rättshjälpen till asylsökande och flyktingar. Förslagsanslaget i statsbudgeten för 2001 kommer att fördubblas, vilket betyder att det tillåtna beloppet för rättshjälp uppgår till 3 miljoner mark. Utskottet menar att

åtgärden är angelägen. Med hänvisning till rättssäkerhetsaspekterna påpekar utskottet att det särskilt vid förestående omedelbar verkställighet av ett beslut är viktigt att det finns tillgång till rättshjälp för att de sökande skall kunna överklaga besluten. Tidsmässigt bör verkställigheten av ett avvisningsbeslut planeras med hänsyn till att sökanden skall kunna överklaga beslutet på behörigt sätt. I detta sammanhang vill grundlagsutskottet påminna om 1 § 3 mom. utlänningslagen som föreskriver att utlänningsrättigheter vid tillämpning av lagen inte får begränsas mer än vad som är nödvändigt.

Sammanfattning av behandlingsordningen för lagförslaget. Lagförslaget kan inte behandlas i vanlig lagstiftningsordning av de nedan anförda orsakerna. De hänger samman med dels behandlingen av asylansökningar som lämnas in av utlänningsfrån trygga asyl- eller ursprungsländer (33 d §), dels behandlingen av uppenbart ogrundade asylansökningar (34 a §) och är följande:

— 33 d § 1 mom. och 34 a § 2 mom. strider mot rätten till en rättvis rättegång, eftersom de binder den förvaltningsrättsliga beslutsprocessen vid material som förvaltningsmyndigheten redan har tillgång till,

— 33 d § 3 mom. strider mot rätten att bli hörd, eftersom rätten i praktiken fråntas den sökande på grund av sjudagarsfristen för handläggningen i förvaltningsdomstolen och

— 34 a § 2 mom. strider dessutom mot rätten att bli hörd i fråga om den punkt som inskränker möjligheterna att höra sökanden.

Lagförslaget kan däremot behandlas i vanlig lagstiftningsordning, om bestämmelserna ovan stryks. Ett sätt att ändra lagförslaget med avseende på vanlig lagstiftningsordning är att verkställighets- och besvärsmått bestämmelserna när det gäller utlänningsverkets beslut angående en ansökan av en utlänning från ett tryggt asyl- eller ursprungsland och angående uppenbart ogrundade asylansökningar ändras i överensstämmelse med det som utifrån 62 § 2 mom. och 57 § 2 mom. är föreskrivet om beslut som fattas med stöd av 34 b eller 34 c §.

Övriga anmärkningar

Enligt 32 b § 2 mom. är det utlänningsverket eller polisen som verkställer förhöret med asylsökanden. Bestämmelsen är fullkomligt öppen i den meningen att den inte säger på vilka grunder det bestäms att den ena eller den andra myndigheten verkställer förhöret. Öppenheten kan leda till otydlighet, eftersom sjudagarsfristen för handläggningen vid utlänningsverket i 33 c § 3 mom. kopplas ihop med att förhållningsprotokollet skall vara klart och ha registrerats hos utlänningsverket. Om förhöret utförs av utlänningsverket kan verket sannolikt själv i betydande grad påverka uppfattningen av när fristen anses ha börjat. Asylförhöret genererar information av väsentlig betydelse för beslutsfattandet. På grund av kopplingarna till de grundläggande fri- och rättigheterna är det angeläget att bemyndigandet formuleras exaktare i lagen.

Vidare menar utskottet att det bör utredas om det finns sakskäl som talar för att 33 b § 2 mom. 3 punkten formuleras på ett annat sätt än slutet i 33 a §.

Enligt 34 § 3 punkten kan en asylansökan betraktas som uppenbart ogrundad under vissa andra omständigheter, till exempel att utlänningsverket av vägande skäl inte har kunnat avgöra asylansökan inom den utsatta tiden. Inte nog med att bestämmelsen har en konstig språklig formulering. Den är också otydlig, om till ex-

empel en anhopning av ärenden kan betraktas som ett vägande skäl. Det bör övervägas om bestämmelsen över huvud taget behövs; åtminstone krävs det en precisering.

Vidare påpekar utskottet att 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen kan medföra praktiska problem under övergångsperioden om flera asylansökningar av den typ som avses är anhängiga samtidigt. Den nya lagen kan nämligen ha den effekten att utlänningsverket står inför en anhopning av asylansökningar som måste avgöras inom sju dagar.

Utskottet påpekade 1998 att utlänningslagen har ändrats i många omgångar och att lagsystematiken har grumlats av de återkommande ändringarna, och att lagen därför är svårförståelig (GrUU 23/1998 rd, s. 5, andra spalten). Utskottet upprepar sin uppfattning från 1998 att det snabbt behövs en förtydligande totalrevidering av utlänningslagen.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anför värdsamt som sitt utlåtande

att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning, om utskottets konstitutionella anmärkningar till 33 d § 1 och 3 mom. och till 34 a § 2 mom. beaktas på behörigt sätt.

Helsingfors den 24 maj 2000

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Ville Itälä /saml
vordf. Riitta Prusti /sd
medl. Tuija Brax /gröna
Klaus Hellberg /sd
Esko Helle /vänst
Jouko Jääskeläinen /fkf
Paula Kokkonen /saml
Jouni Lehtimäki /saml
Johannes Leppänen /cent

Hannes Manninen /cent
Pekka Nousiainen /cent
Heli Paasio /sd
Osmo Puhakka /cent
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Ilkka Taipale /sd
ers. Pekka Ravi /saml.

Sekreterare vid sammanträdet var

utskottsrådet Jarmo Vuorinen.